

eKAB-Nr.: 00.126.980

Stelle: Regierung Graubünden

Rubrik: Kantonale amtliche Publikationen / Inkrafttreten

Veröffentlicht: 06.05.2025

Lescha davart la promoziun da la tgira d'uffants complementara a la famiglia en il chantun Grischun (LTGU)

Il text da la Lescha davart la promoziun da la tgira d'uffants complementara a la famiglia en il chantun Grischun (LTGU) dals 6 da december 2022 è vegnì publicà ils 14 da december 2022 en il Fegl uffizial chantunal (eFUC nr. 00.075.520). Questa lescha suttasteva al referendum facultativ.

Il termin da referendum è scadì ils 14 da mars 2023. Entaifer quest termin n'èn vegnids inoltrads nagins referendums. Perquai ha la Regenza concludì ils 22 d'avrigl 2025 da metter en vigur la Lescha davart la promoziun da la tgira d'uffants complementara a la famiglia en il chantun Grischun (LTGU) dals 6 da december 2022 per il 1. d'avust 2025.

En num da la Regenza

Il president: Marcus Caduff

Il chancelier: Daniel Spadin

eKAB-Nr.: 00.075.520

Stelle: Grosser Rat Graubünden

Rubrik: Kantonale amtliche Publikationen / Fakultative Referenden

Veröffentlicht: 14.12.2022

Lescha davart la promoziun da la tgira d'uffants complementara a la famiglia en il chantun Grischun (LTGU)

Referendum facultativ

Scadenza dal termin per il referendum: 14 da mars 2023

Lescha davart la promoziun da la tgira d'uffants complementara a la famiglia en il chantun Grischun (LTGU)

Dals 06-12-2022

Relaschs tangads da questa fatschenta (numers dal DG)

Nov: **548.300**

Midà: —

Aboli: 548.300

Il Cussegl grond dal chantun Grischun,

sa basond sin l'art. 31 al. 1 da la Constituziun chantunala^[1], suenter avair gi invista da la missiva da la Regenza dals 9 d'avust 2022,

concluda:

I.

1. Disposiziuns generalas

Art. 1 Intent ed object

¹ Las vischnancas ed il chantun rinforzan la cumpatibilitad da la famiglia, da l'activitad da gudogn e da la scolaziun e promovon il svilup dals uffants. A tut ils uffants vegn concedì in access equivalent a la tgira d'uffants complementara a la famiglia.

² Per quest intent vegnan en spezial:

- a) reducids ils custs da las personas responsablas per l'educaziun per laschar tgirar lur uffants en purschidas da la tgira d'uffants complementara a la famiglia;
- b) fixadas – conform als basegns – pretensiuns minimalas per las purschidas da la tgira d'uffants complementara a la famiglia.

³ La lescha regla ultra da quai l'admissiun da purschidas extrachantunalas da la tgira d'uffants complementara a la famiglia concernent la reduenziun dals custs per la tgira d'uffants.

Art. 2 Champ d'applicaziun

¹ Questa lescha vala per:

- a) ils furniturs da prestaziuns cun ina purschida da la tgira d'uffants complementara a la famiglia en il chantun;
- b) las vischnancas dal chantun;
- c) las personas responsablas per l'educaziun concernent la reduenziun dals custs per la tgira d'uffants.

Art. 3 Noziuns

¹ Furniturs da prestaziuns èn organisaziuns u instituziuns che mettan a disposiziun e mainan purschidas da la tgira d'uffants complementara a la famiglia.

² Sco purschidas da la tgira d'uffants complementara a la famiglia valan canortas d'uffants ed organisaziuns da geniturs da di. Latiers tutgan er purschidas individualas e flexiblas en il sector da la tgira d'uffants durant las uras marginalas e las fins d'emna.

³ En canortas d'uffants vegnan uffants tgirads regularmain ordaifer la chasa dals geniturs, per regla fin a l'entrada en la scola primara.

⁴ Organisations da geniturs da di intermediar geniturs da di a las personas responsablas per l'educaziun. Geniturs da di tgran uffants tar sai u tar las personas responsablas per l'educaziun a chasa, fin ch'ils uffants han terminà il stgalm primar.

⁵ Custs normads èn custs decisivs per la finanziaziun. Ils custs normads sa basan sin ils custs imputabels da las purschidas da la tgira d'uffants complementara a la famiglia.

⁶ La tariffa designescha il pretsch ch'ils furniturs da prestaziuns pretendan per l'utilisaziun da lur purschidas.

2. Reducziuns dals custs

Art. 4 Concessiun e pajament

¹ Il chantun conceda a las personas responsablas per l'educaziun reducziuns dals custs per laschar tgrar lur uffants, sch'ils uffants han il domicil en il chantun e vegnan tgirads en purschidas renconuschidas.

² Plinavant vegnan concedidas a las personas responsablas per l'educaziun reducziuns dals custs per laschar tgrar lur uffants, sch'ils uffants han il domicil en il chantun e vegnan tgirads en purschidas extrachantunals.

³ A las personas responsablas per l'educaziun cun activitad da gudogn en il chantun pon vegnir concedidas reducziuns dals custs per laschar tgrar lur uffants, sch'ils uffants han lur domicil en l'exteriur cunfinant e vegnan tgirads en purschidas renconuschidas, premess che la vischnanca al lieu da lavur sa participeschia finanziaimain als custs.

⁴ Las reducziuns dals custs tenor l'alineia 1 e l'alineia 3 vegnan pajadas als furniturs da prestaziuns respectivs, quellas tenor l'alineia 2 a las personas responsablas per l'educaziun.

⁵ Reducziuns dals custs tenor l'alineia 1 che surpassan il minimum sco er reducziuns dals custs tenor l'alineia 2 e l'alineia 3 vegnan concedidas mo sin dumonda.

Art. 5 Dimensiun da las reducziuns dals custs

¹ La basa per l'autozza da las reducziuns dals custs èn ils custs normads.

² Las reducziuns dals custs vegnan graduadas tenor las entradas decisivas da las personas responsablas per l'educaziun ed importan:

a) almain 25 fin 35 pertschient dals custs normads;

b) maximalmain 85 fin 95 pertschient dals custs normads.

Las personas responsablas per l'educaziun ston en mintga cas pajar sezzas la differenza tranter ils custs normads e la reducziun dals custs la pli auta.

³ Las limitas da las entradas decisivas importan:

- a) 130 000 fin 150 000 francs per la reducziun dals custs la pli bassa;
- b) 30 000 fin 50 000 francs per la reducziun dals custs la pli auta.

⁴ En il rom dals credits budgetads fixescha la Regenza il suandant:

- a) la graduaziun da las reducziuns dals custs tenor las entradas decisivas;
- b) la procentuala da la reducziun dals custs la pli bassa e la pli auta;
- c) las limitas da las entradas decisivas per la reducziun dals custs la pli bassa e la pli auta.

Art. 6 Custs normads

¹ Ils custs normads s'orienteschan a la media dals custs da las purschidas renconuschidas ed economicas da la tgira d'uffants complementara a la famiglia en il chantun, e quai tenor las calculaziuns dals custs examinads dals onns precedents.

² Ils custs normads vegnan fixads da la Regenza per unitad da tgira ed uffant sco er graduads tenor la vegliadetgna da l'uffant.

Art. 7 Entradas decisivas

¹ Las entradas decisivas correspundan a las entradas imputablas tenor l'artitgel 8a e l'artitgel 8b da la Lescha davart l'assicuranza da malsauns e la reducziun da las premias (LARP)^[21].

² Per eruir las entradas decisivas da personas responsablas per l'educaziun ch'èn obligadas da pajar la taglia a la funtauna vala l'artitgel 9 alinea 4 LARP.

³ Las reducziuns dals custs per l'onn current pon vegnir calculadas da nov, sche las entradas decisivas èn sa midadas per almain 20 pertschient u sche las relaziuns persunalas e famigliaras èn sa midadas. Las personas responsablas per l'educaziun èn obligadas d'annunziar immediatamain divergenzas u midadas che pon avair per consequenza ina sminuziun da la reducziun dals custs.

Art. 8 Restituziun

¹ Reducziuns dals custs ch'èn vegnidas concedidas u pajadas nungiustificadamain pon vegnir revocadas e pretendidas enavos entaifer tschintg onns. Ina scuntrada è admissa.

3. Pretensiuns envers las purschidas

Art. 9 Permissiun

1. premissas

¹ Las purschidas da la tgira d'uffants complementara a la famiglia en il chantun dovran ina permissiun.

² La permissiun vegn dada, sche las pretensiuns a la qualitat, a la gestiun, a l'infrastructura ed a la furma d'organisaziun èn garantidas. La Regenza regla ils detagls.

Art. 10 2. surveglianza ed obligaziuns

¹ Las purschidas permessas èn suttamessas a la surveglianza dal chantun.

² Ils furniturs da prestaziuns respectivs èn obligads d'inoltrar al chantun mintgamai il rapport annual ed il quint annual e d'al dar tut las indicaziuns necessarias, per ch'el possia exequir sia activitad da surveglianza.

³ Il chantun po examinar da tut temp la contabilitad, prender invista da las quittanzas, controllar la gestiun sco er far – sin basa da las retschertgas – cumparegliaziuns tranter ils singuls furniturs da prestaziuns cun ina permissiun. Per quest intent po il chantun consultar la Controlla da finanzas u ulteriurs posts d'administraziun.

⁴ Il chantun po prender invista da la documentaziun davart la tgira dals uffants.

Art. 11 Renconuschientscha

1. premissas

¹ Per survegnir reducciuns dals custs ston las purschidas da la tgira d'uffants complementara a la famiglia esser renconuschidas. L'artitgel 14 resta resalvà.

² La purschida vegn renconuschida, sch'ella:

- a) è confessiunalmain neutrala e betg limitada a tschertas gruppas;
- b) observa las prescripziuns davart las tariffas;
- c) correspunda a la planisaziun da la purschida dal chantun.

Art. 12 2. obligaziuns

¹ Ils furniturs da prestaziuns cun purschidas renconuschidas ston metter a disposiziun al chantun las datas necessarias per exequir questa lescha ed èn obligads da manar lur purschidas en moda effizienta ed effectiva. La Regenza relascha prescripziuns davart il rendaint.

Art. 13 Tariffas

¹ Ils furniturs da prestaziuns fixeschan las tariffas per lur purschidas da la tgira d'uffants complementara a la famiglia.

² Las tariffas sa drizzan tenor la vegliadetgna dals uffants e ston esser las medemas per tut las persunas responsablas per l'educaziun.

³ Plinavant na dastgan las tariffas betg surpassar las tariffas maximalas che la Regenza ha fixà per unitad da tgira ed uffant. Questas tariffas s'orienteschan als custs normads.

Art. 14 Purschidas extrachantunalas

¹ Per survegnir reduziuns dals custs ston las purschidas extrachantunalas da la tgira d'uffants complementara a la famiglia esser admessas.

² Las purschidas vegnan admessas, sch'ils furniturs da prestaziuns respectivs mettan a disposiziun al chantun las datas necessarias per exequir questa lescha e sche la purschida:

- a) è permessa da l'autorità competenta dal chantun respectiv;
- b) è confessiunalmain neutrala e betg limitada a tschertas gruppas.

Art. 15 Limitaziun temporal, revocaziun e retratga

¹ La permissiun, la renconuschientscha e l'admissiun èn da durada limitada.

² Ellas vegnan revocadas, sche las premissas n'èn betg pli ademplidas.

³ La permissiun e la renconuschientscha pon vegnir retratgas, sche las obligaziuns vegnan violadas repetidamain u en moda gravanta.

4. Finanziaziun ed ulteriura promoziun

Art. 16 Finanziaziun

¹ Il chantun e las vischnancas finanzieschan las reduziuns dals custs cuminaivlamain mintgamai per la mesadad.

² Il Cussegl grond fixescha en il preventiv il credit per finanziair las reduziuns dals custs. Il credit importa tranter 60 e 80 pertschient dals custs normads.

³ Il chantun paga las reduziuns dals custs e metta a quint a las vischnancas da domicil dals uffants tgirads lur cumpart per unitad da tgira ed uffant.

Art. 17 Promoziun

1. uffants cun impediments

¹ Cun agid da contribuziuns e da cussegliaziun sustegna il chantun furniturs da prestaziuns cun purschidas renconuschidas, en las qualas vegnan tgirads uffants cun impediments.

² Las contribuziuns correspundan als custs supplementars che resultan pervia dals impediments, uschenavant che quels na vegnan betg cuvrids da l'assicuranza d'invaliditad federala, d'ulteriuras assicuranzas u en autra moda.

Art. 18 2. innovaziun

¹ Il chantun po cofinanziar novs models da la tgira d'uffants complementara a la famiglia durant ina fasa d'emprova che ha per regla ina durada limitada, sch'in giudicament qualifitgà da l'effect è garantì.

5. Ulteriuras disposiziuns

Art. 19 Analisa dal basegn e planisaziun da la purschida

¹ Cun resguardar las vischnancas ed ils furniturs da prestaziuns fa il chantun in'analisa dal basegn.

² Sa basond sin l'analisa dal basegn fixescha il chantun periodicamain la planisaziun da la purschida.

Art. 20 Elavuraziun da datas

¹ Las autoritads ch'èn incumbensads cun la realisaziun, cun la controlla u cun la surveglianza èn autorisadas d'elavurar u da laschar elavurar las datas persunalas, inclusiv las datas spezialmain sensibilas ed ils profils da personalitad, ch'ellas dovran per ademplir las incumbensas tenor questa lescha.

² Ellas pon communitgar datas a terzas personas, sche quai è previs tenor lescha u indispensabel per ademplir las incumbensas e sche nagins interess privats predominants na s'opponan a quai.

³ Sur ina procedura d'invista metta l'Administraziun chantunala da taglia a disposiziun a las autoritads chantunalas ch'èn incumbensadas cun l'execuziun da questa lescha las datas dal program da taxaziun electronic ch'èn necessarias per conceder las reducziuns dals custs.

⁴ Il chantun po publitgar en furma anonimisada datas cumparativas dals furniturs da prestaziuns cun purschidas renconuschidas.

Art. 21 Execuziun

¹ L'execuziun da questa lescha è chaussa dal chantun e da las vischnancas, uschenavant che incumbensas èn vegnidas transferidas a talas.

² La Regenza designescha las autoritads chantunalas cumpetentas.

³ Ella po transferir l'execuziun pertutgant las reducziuns dals custs dal tuttafatg u per part a l'Institut d'assicuranza sociala dal chantun Grischun.

Art. 22 Disposiziun transitorica ed ulteriura valaivladad dal dretg vertent

¹ Permissiuns e renconuschientschas ch'èn vegnidas concedidas avant l'entrada en vigur da questa lescha restan valaivlas fin a lur scadenza.

² Per purschidas en il rom da las ulteriuras structures dal di tenor la legislaziun da scola ed en il rom da las vacanzas da scola vegn applitgada vinavant conform al senn l'anteriura Lescha davart la promoziun da la tgira d'uffants complementara a la famiglia en il chantun Grischun dals 18 da matg 2003.

II.

Naginas midadas en auters relaschs.

III.

Il relasch "Lescha davart la promoziun da la tgira d'uffants complementara a la famiglia en il chantun Grischun" DG [548.300](#) (versiun dals 01-08-2013) vegn abolì.

IV.

Questa lescha è suttamessa al referendum facultativ.

La Regenza fixescha il termin da l'entrada en vigur da questa lescha.

En num dal Cussegl grond:

Il president: *Tarzisius Caviezel*

Kantonsamtsblatt

Fegl uffizial

Foglio ufficiale

Il chancelier: *Daniel Spadin*

Data da publicaziun: 14 da december 2022

Scadenza dal termin per il referendum: 14 da mars 2023

[1] DG [110.100](#)

[2] DG [542.100](#)